

2026–2028

ÄHTÄRIN SEURAKUNTA
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

TOIMINTASUUNNITELMA 2026-2028

KLAAVO KALLE

Kirkkoneuvosto 19.11.2025

Kirkkovaltuusto 03.12.2025

Sisällys

1.	YLEISPERUSTELUT	2
	Ähtärin seurakunnan perustehtävä eli missio:	2
	Kiinteistöstrategian visio ja tavoitteet.....	3
2.	YLEISKATSAUS.....	5
	Yleinen talouden kehitys.....	5
	Ähtärin seurakunnan kehitysarvio vuosina 2026–2037:.....	5
	Henkilöstö	8
	Kriisiytyvän seurakunnan mittarien toteutuma ja toimenpiteet korjaaviksi toimiksi Ähtärin seurakunnassa.....	10
	Talousarvion rakenne	13
	Ähtärin seurakunnan talousarvion sitovuustasot.....	14
	Sisäisen valvonnan tavoitteet	14
	Yhteenveto Ähtärin seurakunnan sisäisestä valvonnasta.....	16
3.	KÄYTTÖTALOUSOSA	17
	Tuloslaskelma koko seurakuntatalous	17
	Käyttötalousosa.....	18
	Yleishallinto (pl 1.)	18
	Seurakuntatyö (pl 2).....	20
	Hautaustoimi (pl 4.)	25
	Kiinteistötoimi (pl 5.).....	27
	Rahoitustoimi (pl 6.)	30
4.	INVESTOINNIT.....	31
5.	HAUTAINHOITORAHASTON TALOUSARVIO 2026.....	33

1. YLEISPERUSTELUT

Ähtärin seurakunnan perustehtävä eli missio:

Seurakunta hengittää yhdessä ähtäriläisten kanssa arjessa ja elämän juhlahetkissä – rukoillen, laulaen ja evankeliumia kertoen.

Seurakunnan toimintaa ohjaavat arvot:

Usko, Toivo, Rakkaus

Visio eli näky tulevast:

Seurakunnassa eri-ikäiset osallistuvat, kokevat ja jakavat yhdessä kolmiyhteisen Jumalan armoa ja rakkautta. Seurakuntalaisen polku vauvasta vanhukseen on turvallinen ja elämään syviä merkityksiä luova yhteinen matka.

Seurakunnan toiminnan tavoitteet ovat:

- vahvistamme hengellisyyttä ja arjen kristillisyyttä
- diakonisuus, missionaarisuus ja lähetystyön esillä pitäminen
- toimimme vastuullisesti luomakuntaa viljellen ja varjellen, puhumme luomakunnan pyhydestä
- edistämme ihmisten välistä yhteyttä vastakkainasettelun sijaan
- kutsumme ihmisiä tekemään työtä, jolla on merkitystä
- hyödynnämme uuden teknologian tuomia mahdollisuuksia.

Toimenpiteet, joilla visioon ja tavoitteisiin pyritään:

- Polku-mallin rakentaminen varhaiskasvatuksesta aikuisiin saakka
- Jumalanpalvelus-, hartaus-, rukous- ja musiikkielämän monipuolistaminen
- Kohderyhmät huomioiva viestintä ja tiedotus
- Säännöllisellä palautteen kysymisellä ja tiedolla johtamisella
- Osallisuuden ja yhteisöllisyyden sekä kumppanuuksien rakentaminen ja olemassa olevien suhteiden ylläpitäminen kunnan ja paikkakunnan muiden toimijoiden kanssa sekä Hyvinvointialueen kanssa
- Kesä-ähtäriläisten ja matkailijoiden huomioiminen
- Digitalisaation ja vapaaehtoistyön hyödyntäminen, sosiaalisen median ja Vapaaehtoispankki.fi käyttäminen
- Toimimme ilmasto- ja ympäristöystävällisesti, Ympäristödiplomin hankkiminen

Ympäristötoiminnan vuositeemaksi vuodelle 2025 on työntekijät valinneet kiertotalouden Tarkemmat osiot teemasta lajittelun lisääminen, hävikin vähentäminen ja materiaalin käytön vähentäminen. Vuodelle 2026 ympäristökasvatuksen.

Ähtärin seurakunta sitoutuu kansalliseen ja kansainväliseen työhön ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi tavoitellen lämpenemisen rajoittamista 1,5 asteeseen esiteollisesta ajasta. Ähtärin seurakunta on hiilineutraali vuonna 2022, kun kirkon öljylämmityksestä siirryttiin maalämpöön ja sähkön hankinnassa siirryttiin vuoden 2022 alusta alkaen uusiutuvaan tai päästöttömään energiaan. Tällöin kasvihuonekaasupäästöjä on vähennetty 80 % vuoden 2020 tasosta ja loput 20 % kompensoidaan mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi kiinnittämällä huomiota seurakunnan omistamien metsien muodostamaan hiilivarastoon.

Ähtärin seurakunta rohkaisee ja haastaa jäsenensä, muut yhteiskunnalliset toimijat ja päättäjät mukaan ilmastotyöhön ja hiilineutraaliustavoitteisiin. Ähtärin seurakunta osana kansankirkkoa on merkittävä ilmastovaikuttaja Suomessa ja osana maailmanlaajuisista ekumeenisista kirkkojen yhteisöä.

Kiinteistöstrategian visio ja tavoitteet

Kiinteistöstrategian visio pohjautuu seurakunnan strategiaan, sen missioon ja visioon. Kiinteistöstrategia tukeutuu seurakunnan arvoihin ja kirkon yleiseen arvomaailmaan. Kiinteistöstrategia huomioi toimintaympäristön sekä siinä tapahtuvat muutokset.

Visiosta johdetaan kiinteistöstrategian päätavoitteet ja osatavoitteet, jotka päivittyvät neljän vuoden välein. Tavoitteita määritettäessä tulee asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat toimintaa, huomioivat kirkon kiinteistöjen ja rakennusten kantaman kulttuuriperinnön sekä ohjaavat kiinteistön omistamista jatkuvaan toiminnan kehittämiseen, pitkäjänteiseen suunnitelmallisuuteen ja kustannustehokkuuteen.

Visio

Avoimet tilat - aktiiviset seurakuntalaiset

Toiminnallinen tavoite

Seurakunnan tilat on kehitetty yhteistyössä kaikille avoimiksi omaehtoiseen hiljentymiseen ja vapaaehtoistoiminnan tarpeisiin.

- *4 vuotiskauden osatavoitteet*
 - Toiminnalliset tilat ovat yhteiskäytössä yli seurakuntien ja työmuotojen.
 - Kaikki toiminnalliset tilat ovat sähköisessä katriina- varausjärjestelmässä.
 - Tilat ovat monikäyttöisiä ja eri toimintojen tarpeisiin muuntuvia.
 - Tilat ovat terveitä ja sisäympäristöltään soveltuvia suunniteltujen käyttötarkoitusten mukaiseen käyttöön.

Kulttuuriperintötavoite

Rakennusten käytön, hoidon ja niihin mahdollisesti tehtävien muutosten tulee pohjautua kattavaan tietoon kohteen koko historiasta ja säilyttämistavoitteista.

- *4 vuotiskauden osatavoitteet*
 - Seurakunnalla on ajan tasalla olevat tiedot rakennetusta ympäristöstä ja rakennuksista kulttuuriympäristöineen. Tiedot on tallennettu Basis-järjestelmään.
 - Seurakunnan rakennusten kulttuuriperintöarvot sekä alueelliset ja paikalliset erityispiirteet on tunnistettu.
 - Rakennukset on arvotettu hankitun tiedon perusteella ja niille on asetettu säilyttämistavoitteet.

Kustannustehokkuustavoite

Kiinteistöjä kehitetään aktiivisesti ja ympäristöystävällisesti sekä elinkaari-taloudellisesti koko kiinteistöjen elinkaaren ajan.

- *4 vuotiskauden osatavoitteet*
 - Talouden resurssit on määritetty, kuinka paljon kiinteistöomaisuutta seurakunta kykenee ylläpitämään.
 - Kiinteistöjen inventointi on tehty. Vähällä käytöllä oleville tiloille on laadittu luopumissuunnitelma.
 - Rakennuksille on laadittu 10 vuoden kunnossapitosuunnitelma (PTS).
 - Rakennuksille hankitaan huolto-ohjelmat sähköiseen ohjelman esim. Haahtela RES- Basiksen kautta.
 - Seurakunnalla on tiedossa kaikkien tilojen osalta niiden aiheuttamat kustannukset ja käytössä todellisiin kustannuksiin pohjautuva sisäisten vuokrien järjestelmä.

2. YLEISKATSAUS

Yleinen talouden kehitys

Talouden nykytila on kuluvana vuonna ollut epävarma. Talouden käännettä parempaan on ennustettu jo pitkään, mutta käänteen ajankohta on siirtynyt jatkuvasti eteenpäin. Tällä on ollut suoria vaikutuksia talouskasvuun, palkkasumman muutokseen ja verokertymiin. Kesän ennusteet ennakoiivat kuluvalla vuodelle 0,5–1 prosentin talouskasvua, mutta uusimmassa Suomen pankin ennusteessa (12.9.2025) kasvun arvioidaan jäävän 0,3 prosenttiin. Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 0,5 % elokuussa 2025. Inflaation ennustetaan pysyvän lähellä 2 prosentin tavoitetta vuonna 2026.

Suomen talouskasvun ennustetaan vahvistuvan vähitellen vuodesta 2026 alkaen, mutta työmarkkinatilanne jatkuu vaikeana. Työttömyysasteen ennustetaan vuonna 2026 olevan 9 prosentin luokkaa. Pitkäaikaistyöttömyys uhkaa nousta hyvin korkeaksi. Työvoiman määrä kasvaa maahanmuuton lisääntyessä ja yhä useamman ikääntyvän osallistuessa työvoimaan. Työvoiman kasvu johtaa siihen, että työttömien määrän ennakoidaan laskevan vain hitaasti lähivuosina. (TEM, 20.05.2025)

Bruttokansantuote kasvaa elo- ja syyskuisten ennusteiden mukaan vuonna 2026 noin 0,5-2 prosenttia.

Seurakuntatalouksien talouden kehitys

Vuonna 2024 kirkollisveroa tilitettiin yhteensä 1,055 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 19,9 miljoonalla eurolla (+1,9 %) vuodesta 2023. Vuodesta 2022 vuoteen 2023 tuotto kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %). Kirkollisveron määrä on nyt kasvanut kuutena peräkkäisenä vuonna, mitä ennen kirkollisveron tuotto aleni kolmena vuonna peräkkäin – rahanarvon muutos huomioiden neljänä vuonna.

Verotulot kasvoivat 206 seurakuntataloudessa (84 %) ja vähenivät 40 seurakuntataloudessa (16 %). Edellisenä vuonna kirkollisveron tuotto kasvoi 239 seurakuntataloudella (97 %) ja väheni ainoastaan 8 seurakuntataloudella (3 %). Vuodeksi 2024 kirkollisveroprosenttia korotti seitsemän ja laski kaksi seurakuntataloutta.

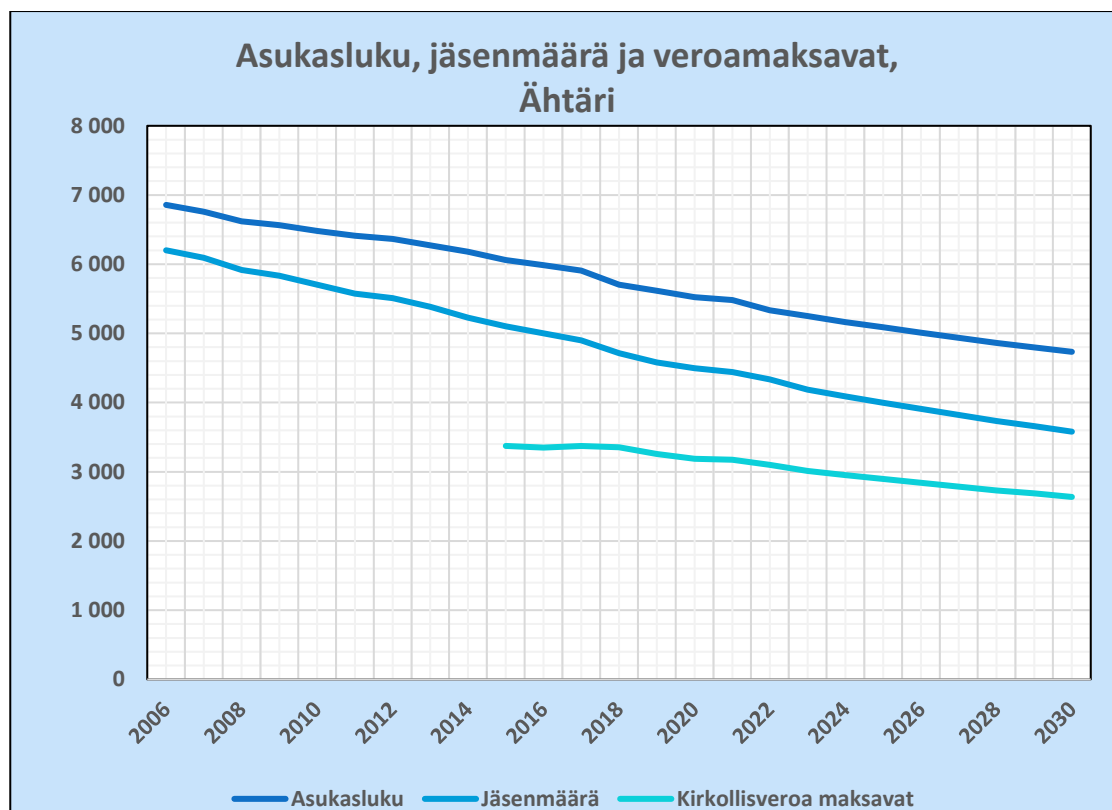
Vuodelle 2025 on ennustettu jälleen merkittävää kirkollisverotulojen kasvua. Kasvu on seurausta hallituksen julkisen talouden sopeuttamistoimenpiteistä, joilla se pyrkii lisäämään kuntien verotuloja. Näiden toimien sivuseurauksena myös kirkollisveron tuotto paranee, koska kirkollisvero määräytyy saman veropohjan perusteella kuin kunnallisvero. FCG:n toukokuisen ennusteen mukaan verotulot nousisivat koko kirkon tasolla noin 6,7 % vuonna 2025 ja 1,7 % vuonna 2026.

Ähtärin seurakunnan kehitysarvio vuosina 2026–2037:

Verotulojen arvioidaan kasvavan noin 1,3 % vuosittain keskimäärin tulevan viiden vuoden aikana vuosittain veronmaksajaan kohden. Veronmaksajien arvioidaan Ähtärissä vähenevän väestön vanhenemisen kautta n. 2,8 % vuodessa. Verotulojen ostovoima pienenee, vaikka nimelliset verotulot vielä kasvavat. Verotulojen kasvu on pienempää kuin inflaation vaikutus rahan ostovoimaan. Verotulojen ei ennakoida enää nimellisestikään kasvavan vuoden 2029 jälkeen.

Ähtärin seurakunnan 20–40-vuotiaiden jäsenmäärä on 538 jäsentä 2024, sen arvioidaan laskevan jäsenmäärää enemmän ja ollen vuoden 2037 lopussa 435 jäsentä. 20–40-vuotiaiden miesten osuus 2024 oli 288 ja ennuste 2037 243 jäsentä sekä 20–40-vuotiaiden naisten jäsenmäärä on vastaavina ajankohtina 254 ja 191 jäsentä. Tämä ennuste luo vielä isomman haasteen tämän strategiakauden jälkeiseen seuraavaan strategiakauteen. Suurempi vaikutus talouteen on, miten saadaan nuoremmat ikäluokat pidettyä seurakuntamme jäsenenä. Nuoria kiinnostavaa toimintaa on

oltava tarjolla seurakunnassa tulevaisuudessa. Lasten kastamisen väheneminen on myös tulevaisuudessa lisääntymässä, miten me siihen pystymme vastaamaan ja tämä johtuu tuosta 20–40-vuotiaiden seurakuntaan kuulumisen vähenemisestä.

Ähtäri	2009	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Asukasluku	6 565	5 221	5 163	5 089	5 017	4 949	4 887	4 830
Jäsenmäärä	5 833	4 052	3 997	3 911	3 824	3 736	3 659	3 580
Kirkollisveroa maksavat		2 924	2 895	2 841	2 785	2 731	2 688	2 637

Muut haasteet talouteen vuosina 2026–2031:

Palkkamenojen arvioidaan kasvavan n. 1,9 % keskimäärin vuodessa. Lämmityskulujen / Mwh arvioidaan kasvavan yli 3 % keskimäärin vuodessa. Kuljetuskustannuksien arvioidaan kasvavan jopa n. 4 % vuosivauhdilla ennen kuin kuljetuksissa on siirrytty päästöttömään energiaan. Metsätalouden hakkuut ja metsätalouden tulot ympäristöpaineessa luovat epävarmuutta. Saadaanko hakata ja miten se joudutaan tekemään? Tuleeko metsätalouden hakkuutuloihin kohdistumaan lisääntyneitä hakkuu- tai muita kustannuksia?

Miten tulevina vuosina Ähtäri selviää? Jatkaako muuttovoitto vai muuttotappio kaupunkina? Mikä on kirkollisveroprosentin vaikutus seurakunnassamme? Miten seurakunnan talouteen vaikuttaa valtion rahoituksen siirtyminen osittain kirkonkeskusrekisterille pois seurakunnalta?

Ähtärin seurakunnan tuloveroprosentti on ollut vuosina 2014–2021 1,80 % ja 2022 vuonna 1,75 %. Kirkollisveroprosentti on laskettu 1,65 % vuosille 2023–2024. Kirkollisveroprosentin on päätetty 2025 ja 2026 vuodelle 1,70 %.

Ähtärin Seurakunnan talouden näkymät ja tilanne

Kirkkohallituksen FCG:ltä tilaaman verotuloennusteen mukaan vuonna 2026 verotuloja ennustetaan kertyvän Ähtärin seurakunnassa 1,146 miljoonaa euroa ja seurakuntaan kuulumisprosentti on vajaa 79 %. Verotulojen arvioidaan kasvavan hieman kaikkina talousarviovuosina. Veronalaisten ansioiden ja eläketulojen kasvu on pitänyt verotuoton toistaiseksi odotettua paremmalla tasolla. Verotulojen arvioidaan kertyvät vuosina 2024–2030 vuosittain keskimäärin vain 0,35 % lisääntyen.

Verotulojen arvioidaan olevan **vuonna 2030** Ähtärin seurakunnassa noin 1,24 miljoonaa €, jäsenmääräennuste on 3580 jäsentä, seurakuntaan kuulumisprosentin arvioidaan olevan 75 % ja Ähtärin väkiluku 4734 asukasta.

Verotulokertymään vaikuttavat monet tekijät kuten talouden yleinen kehitys, työllisyystilanne, seurakunnan jäsenten ansio- ja eläketulojen määrä sekä seurakunnan tuloveroprosentti. Maailmantalouden tilanteeseen liittyy tällä hetkellä monia epävarmuustekijöitä, minkä vuoksi verotulojen ennustaminen on hyvin haastavaa.

Kuluvana vuonna 2025 on saatu verotilitykset kymmeneltä kuukaudelta. Ähtärin seurakunnan verotulot ovat **nousseet 1,8 %**. Ähtärin seurakuntaan verotuloja on tilitetty 2025 1 001 659 €, v. 2024 984 040 €, v. 2023 1 009 376 €, 2022 vuonna 950 629 € ja 2021 vuonna 942 213 €. Talousarviossa verotulojen arvioitiin koko vuodelta olevan 1 237 000 €. Vuoden 2025 kirkollisveroprosentiksi on päätetty 1,70 %.

Ähtärin seurakunnan jäsenmäärä on laskenut vuodesta 2016 (5002) vuoteen 2025 (elokuu: 3982) 1020 jäsenellä (vuosina 2010–2015 502:lla). Paikkakunnalta muutto, kastettujen ja kuolleiden, sekä kirkkoon liittyneiden ja kirkosta eronneiden negatiivinen suhde vähentää seurakunnan jäsenten määrää, mikä vaikuttaa kirkollisverotulojen kehitykseen. Veronmaksajien määrä on vähentynyt ja tulee edelleen vähentymään.

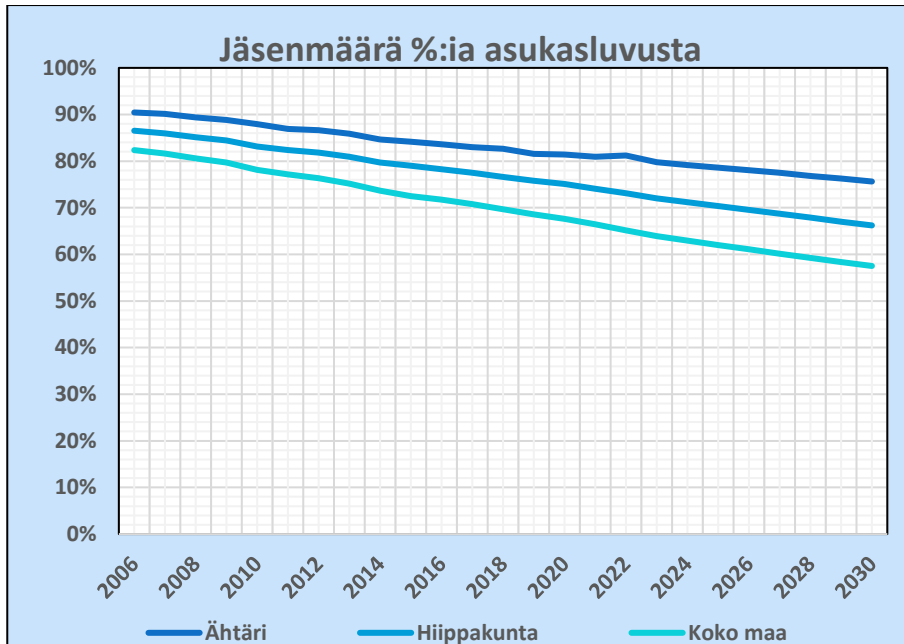
Ähtärin seurakunnan keskimääräistä hieman suurempi metsien myynti ovat helpottaneet seurakunnan taloutta, ja on voitu tehdä ylijäämäisiä tuloksia. Suunnittelukaudella 2026–2027 vuosikate on vain vähän positiivinen ja on menossa miinukselle, ellei käyttötalouden kuluja saada pienennettyä n. 30 000 € / v tai verotulot toteutuvat suunniteltua paremmin vastaavan summan.

Henkilöstövähennysten vuoksi henkilöstömenot laskivat vuodesta 2010 vuoteen 2020 24,6 %. Vuonna 2024 henkilöstömenot ovat nousseet vuoteen 2020 verrattuna. Käyttötalouden menoja on saatava pienentämään.

Ähtärin seurakunnan osuus kunnan jäsenmäärään perustuvasta valtionrahoituksesta vuonna 2024 on 107 000 €, kun se vuonna 2018 oli 112 000 € ja arvio vuodelle 2026 on 118 000 €. Valtionrahoituksen seurakuntien välinen jakomuutos on isompi kuin valtion 10,8 % jako-osuuden pienentäminen koko ev.lut. kirkolle.

Laskennallisen kirkollisveron perusteella määräytyvän Kirkon keskusrahaston perusmaksu on ollut vuodesta 2018 alkaen 6,5 % eikä maksuun esitetä muutosta vuodelle 2026. Ähtärin seurakunnan maksu vuonna 2025 on 74 750 €.

Kirkollisveron perusteella määräytyvä eläkerahastomaksu korotettiin (5 %) viiteen prosenttiin vuodesta 2018 eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2026. Vuonna 2025 se on Ähtärin seurakunnassa 57 500 €.

Suhde: Jäsenmäärä/asl.	2009	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ähtäri	89 %	78 %	77 %	77 %	76 %	75 %	75 %	74 %
Hiippakunta	84 %	70 %	70 %	69 %	68 %	67 %	66 %	65 %
Koko maa	80 %	62 %	61 %	60 %	59 %	58 %	57 %	56 %

Henkilöstö

Henkilöstökulut olivat 2024 vuonna 780 812,91 €, 7,1 % suuremmat kuin vuonna 2019. Euromääräisesti henkilöstökulut olivat 51 501,70 € suuremmat kuin vuonna 2019 ja 7 462,91 € arvioitua suuremmat.

Kirkon 1.3.2025 voimaan tullut virka- ja työehtosopimus (KirVESTES) on voimassa 29.2.2028 saakka. Sopimuskausi on 36 kuukautta. Lomarahat maksetaan KirVESTES:n mukaisina. Ähtärin seurakunnassa em. peruspalkkojen yhteismäärä vuoden 2026 talousarviossa on 636 680 €.

HENKILÖSTÖ TYÖALOITTAIN	2025
Seurakuntapapisto	2
Kirkkomuusikot	1
Diakoniatyöntekijät	1
Nuorisotyöntekijät	2
Varhaiskasvatuksen työntekijät	1
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	2
Hautausmaatyöntekijät	1
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	2
YHTEENSÄ	12

Yleishallinto (2 hlöä)

- 1 toimistosihteeri sekä talous ja hallintojohtaja

Seurakuntatyö (7 hlö)

- Kirkkoherra, kappalainen, kanttori, lastenohjaaja-lähetys sihteeri, diakonianviranhaltija, 2 nuorisotyönohjaajaa

Hautaustoimi ja kiinteistötoimi (3 hlöä) (vakinaisia ja kokoaikaisia 3)

- 1 kiinteistötyöntekijä, 1 emäntäsiivooja ja 1 seurakuntamestari.
- Hautausmaalla kesäaikana riittävä määrä työntekijöitä työsopimuksella, heidän tehtävänään on hoitaa paitsi hautausmaan yleisiä alueita, myös hautainhoitorahaston nimiin tehtyjä hautojen hoitosopimuksia.

Palkkojen jakautuminen eri pääluokille

- Hallinnon (PL.1) pääluokalle 30 % kirkkoherran, 50 % talous- ja hallintojohtajan ja 60 % toimistosihteerin palkoista.
- Seurakuntatyön (PL 2.) pääluokalle 70 % kirkkoherran, kappalaisen, diakonian viranhaltijan, kanttorin, nuorisotyönohjaajien, lastenohjaajan ja 40 % seurakuntamestarin palkoista.
- Hautaustoimen (PL 4.) pääluokalle 40 % talous ja hallintojohtajan, 10 % toimistosihteerin, 60 % kiinteistötyöntekijän ja 20 % seurakuntamestarin palkoista.
- Kiinteistötoimen (PL 5.) pääluokalle emäntäsiivoojan, 20 % kiinteistötyöntekijän ja 40 % seurakuntamestarin palkoista
- Hautainhoitorahastolle 10 % talous ja hallintojohtajan, 30 % toimistosihteerin ja 20 % kiinteistötyöntekijän palkoista

Ähtärin seurakunnassa on laadittu työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämiseksi koulu-
tussuunnitelma henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämissopimuksen mukaisesti (Kirves-
tes liite 12).

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Pihlajalinnan työterveys Oy:n kanssa. Sopimus on
voimassa vuoden 2025 loppuun. 1.1.2026 alkaen Terveystalo Oy:n kanssa.

Työssä jaksamiseen (työnohjauspalvelut ja liikunta- ja kulttuurisetelit) budjetoidaan kaikille ta-
loussuunnitteluvuosille 3100 euroa, mikä on sama kuin aiemmin. Talousarvio ja taloussuunni-
telmakaudelle on sen lisäksi varattu vuosittainen määräraha, 3100 euroa, kahta vuosittaista
työhyvinvointiin painottuvaa päivää varten. Laadukkaan seurakunnallisen toiminnan turvaami-
nen edellyttää toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Henkilöstön hyvinvointi
on ollut koetuksella viime vuosien jatkuviissa kriisitilanteissa.

Työhyvinvointia parannetaan vaikuttamalla ennakoivasti työhyvinvointiin ja työnjakoon. Keinoja
parantamiseen ovat muun osaamisen kehittämisen lisääminen, työalojen yli työn jakaminen ja
rovastikuntayhteistyö. Ähtärin seurakunta panostaa ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun ja te-
kee pitkän aikavälin henkilöstösuunnittelua myös rovastikuntatasolla. Myös äkillisissä henkilös-
tömuutoksissa ratkaisuvaihtoehtoja tilanteeseen pohditaan aina kaikkien rovastikunnan seura-
kuntien kesken. Tavoitteena on mahdollisimman toimiva ja tarkoituksenmukainen henkilöstöre-
surssien hyödyntäminen rovastikunnassa, mitä kautta voidaan saavuttaa säästöjä ja välttyä
mahdollisilta irtisanomisilta tulevaisuudessa. Ennakoivalla ja huolellisella henkilöstösuunnitte-
lulla turvataan riittävät ja tarkoituksenmukaiset resurssit seurakunnan toiminnan toteuttamiseksi
tulevaisuudessakin.

Kriisiytyvän seurakunnan mittarien toteutuma ja toimenpiteet korjaaviksi toimiksi Ähtärin seurakunnassa.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	Seurakuntatalouden ti- lanne v. 2024	Tilanteen kor- jaustarve 2025 vuosi	TALOUSARVIO 2026
Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät Puutteet hautustoimen tai hautausmaan ylläpi- totehtävien hoidossa. Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoi- dossa.	Hautaustoimen ja hau- tausmaan ylläpitotehtä- vien resurssit ovat riittävät ja tehtävät ovat tulleet moitteetta tehdyiksi.	Ei ole tällä het- kellä.	Hautaukseen liittyvät mak- sut käydään läpi tavoit- teena suosituksen mukai- nen hinnoittelu. Varmiste- taan kustannusten koh- dentumisen oikeellisuus.
Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liit- tyvät ongelmat Hallintomenettelyn puutteellisuudet	Hallinnossa ja viranomais- toiminnassa ei ole ollut puutteita eikä ongelmia.	Toimielimet toi- mivat asianmu- kaisesti. Luottamushen- kilöiden väärää puuttumista työntekijöiden tehtäviin.	Luottamushenkilöille lisä- koulutusta.

Seurakunnan toimintaorganisaatio Perustehtävien (KL 3:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri	Toimintaorganisaatio on uusiutumiskykyinen, sopeutuva ja tehnyt muutoksia toimenkuviin. Perustehtävien hoitamisessa ei ole ongelmia.	Ei ole tällä hetkellä.	Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut 11,4 % viiden vuoden aikana. Jatketaan toimintaorganisaatiota uusiutumiskykyisenä, sopeutuvana ja muutoksia toimenkuviin tekemänä. Perustehtävien hoitamisessa ei ole ongelmia.
Johtaminen seurakunnassa Johtamisen heikkoudet Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, ro-vastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomio-kapitulien kanssa.	Ähtärin seurakunnan uusi strategia valmistui vuosille 2023–2027. - kirkkovaltuusto hyväksyi strategia joulukuussa 2022. - strategia sisältää toiminta-, henkilöstö-, viestintä, talous-, ilmasto, ympäristö-, metsä- ja kiinteistöstrategiat - johtaminen on kunnossa eikä ole ollut ongelmia.	Ei ole tällä hetkellä.	Esihenkilöille järjestetään esimiestaitoja vahvistavaa koulutusta.
Seurakunnan henkilöstö Henkilöstön määrä Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna.	- Henkilöstön määrä on riittävä ja perustehtävät ovat tulleet hoidetuiksi. - Rekrytoinnin kautta on löytynyt riittävät työntekijäresurssit. - Sairaspoissaoloissa ei ole esiintynyt henkisen jaksamisen sairaslomia.	Väliaikaisesti täytetyt virat ja toimet täytetään pysyvämmiin talousarvio vuonna 2025.	Henkilöstön määrä 12.0 htv on riittävä. Diakonian virka on täytetty väliaikaisesti.

Ähtärin seurakunnassa toiminnan ja hallinnon mittareista arvioimme tulevan viiden vuoden kuluttua ei ole tämänhetkisellä tiedolla täyttymässäkään kriisiytyvän seurakunnan kriteereistä.

Ähtärin seurakunnassa talouden mittareista arvioimme, että tulevan viiden vuoden kuluttua tämänhetkisellä tiedolla voi olla täyttymässä kriisiytyvän seurakunnan talouskriteereistä 1 ja 4, mutta se voidaan välttää tarkalla talouden ja henkilöstön suunnittelulla.

**Kriisiytyvän seurakunnan
talouden mittarit**

TILINPÄÄTÖS 2024

**KORJAAVA
TOIMI**

tämä vuosi 2025

**Talousarvio
2026**

1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kahtena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä tai kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 51 081,362 € alijäämäinen. Tällä päättyneellä tilikaudella tilikauden tulos on kolmannen kerran alijäämäinen. Kriteeri ei täyty kirkollisveroprosentin osalta. Tätä tilikautta rasittaa poistojen muutoksesta johtuvat lisäpoistot. Korjaavina toimina ovat henkilöstön rekrytointien tarvearviointi ja ostojen määrän kohtuullistaminen/pienentäminen.	Harkinnanvaraisia kustannuksia pyritään pienentämään ja rekrytoinnit käydään tarveharkintaa ennen työpaikkojen täyttämistä. Vuoden 2025 tilinpäätöksen ei arvioida olevan alijäämäinen	Talousarvio on alijäämäinen yhteensä 6 321,00 €.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 1 596 686,65 euroa ennen tilikauden tuloksen kirjaamista. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 51 081,362 € alijäämäinen. Ylijäämää jäi tuloksen kirjaamisen jälkeen 1 545 605,33 €.	Vuoden 2025 tilikauden tulos pidetään positiivisena.	Taseessa oleva edellisten tilikausien ylijäämä pienenee 6 321,00 €, Edellisten tilikausien ylijäämää jää vielä runsaasti.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 322 päivää sijoitusten hankinta-arvoilla.	Ei ole muutostarvetta tällä hetkellä.	Maksuvalmius on vähintään 90 päivää.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut toisen kerran tällä eräänouseva.	Henkilöstökulujen osuus ei toimintakuluista kasva. Vuoden 2024 henkilöstökulut nousivat toista kertaa tällä erää.	Henkilöstökulut eivät voi toimintakuluihin nähden nousta vuoden 2025 jälkeen tai kriisiytyvät seurakunnan mittari täyttyä tältä osaa.

Poikkeuksellisesti vuoden 2024 tilinpäätöstä rasittaa iso kertapoisto tehdyn poistosuunnitelman muutoksen takia. Lisäksi 2026 vuoden jälkeen tulosta rasittavat poistot pienevät merkittävästi.

Talousarvio vuodelle 2025 ei enää odoteta kertyvän alijäämää, **koska kirkollisveroprosentti on jo syksyllä 2024 päätetty nostaa 1,70 % vuodelle 2025. Kirkollisveroprosentin nosto osaltaan jo nyt parantaa taloudellista asemaa.**

Muita kriisiytyvän seurakunnan kriteerin mukaisia toimia ei ole tarve tehdä, koska taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 1 596 686,65 euroa ennen tilikauden tuloksen kirjaamista ja tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 51 081,362 € alijäämäinen.

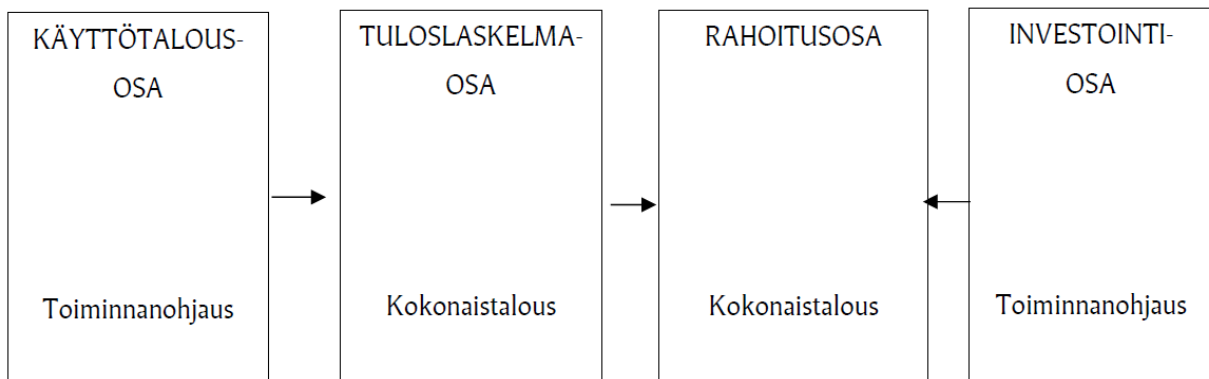
Talousarvion rakenne

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Kirkkoneuvosto/yhteinen kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustelusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu ylitai alijäämä. (KJ 6:2.3).

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

Käyttötalous muodostuu pääluokista, joita ovat hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaus- ja kiinteistötoimi. Pääluokat koostuvat tehtäväalueista, jotka puolestaan muodostuvat yhdestä tai useammasta tulosityksiköstä/kustannuspaikasta.

Kuva. Seurakuntatalouden talousarvion osat ja niiden liittyminen toisiinsa.

Talousarvion sitovuustaso

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että määrärahaa ei saa käyttää muihin kuin kirkkovaltuuston/yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 6:2).

Määräraha on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle antama, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle asettama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrärahat ja tuloarviot pääsääntöisesti bruttoluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista. Määrärahat ja tuloarviot voivat kuitenkin olla sitovia bruttositovuuden sijasta myös nettona, jolloin esim. tehtäväalueen toimintatulojen ja -menojen erotus eli toimintakate on sitova.

Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnan tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sillä tasolla, jolla talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden.

Ähtärin seurakunnan talousarvion sitovuustasot

Ähtärin seurakunnan talousarvion käyttötalousosan sitovuustaso kirkkoneuvosto vastaa talousarvion toteutumisesta kirkkovaltuustolle pääluokkatasolla ja eri tehtäväalueet vastaavat talousarvion toteutumisesta kirkkoneuvostolle pääluokkatasolla. Määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia nettomääräisesti. Netto tarkoittaa toimintajäämää. Määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia em. tavalla ulkoisten tulojen ja menojen osalta. Talousarvion sisäiset erät eivät ole sitovia.

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäisen valvonnan tavoitteena on auttaa seurakunnan johtoa havaitsemaan seurakunnan toimintaan liittyvät riskit ja varmistaa, että ne pysyvät hyväksyttävällä tavalla. Riskillä tarkoitetaan kaikkea odottamatonta, mitä voi tapahtua, kun organisaatiossa toimitaan, hallinnoidaan ja tehdään päätöksiä. Jos toimintaan, talouteen ja tavoitteisiin liittyviä riskejä ei tiedosteta, niihin ei osata etukäteen varautua. Sisäistä valvontaa suoritetaan erityisesti toiminnan ja hallinnon niillä alueilla, jonne ulkoinen valvonta ei ulotu tai sitä ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa seurakunnan johtamis- ja hallintojärjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta, poikkeamiin reagoimista ja suoriutumisen arviointia. Sen tulee olla kokonaisvaltaista ja sen tulee toteutua kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla.

Valvontatoimenpiteet varmistavat hallintoelinten ja johtavien viranhaltijoiden päätösten ja määräysten toteuttamisen.

Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyy vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin. Seurakunnassa on oltava kirkkovaltuuston hyväksymät tavoitteet, ennen kuin hallintoelimet ja johtavat viranhaltijat voivat määritellä tavoitteiden saavuttamista uhkaavat tekijät. Seurakuntien keskeinen riski on se, että seurakunnan jäsenyyden varsinainen merkitys ohenee. Useimmiten riskeiksi käsitettyjä asioita ovat toiminnalliset ja taloudelliset vahingon ja väärinkäytökset. Riskejä saattavat aiheuttaa mm seurakuntalaisten erilaiset tarpeet ja odotukset, uusi lainsäädäntö ja säännökset sekä muutokset taloudellisissa toimintamahdollisuuksissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, tietojärjestelmien tuottamaa tietoa verrataan manuaalisiin laskelmiin, omaisuuden turvaamisena sekä sopimusten hallintana.

Seurakunnan kirjanpidon on pystyttävä palvelemaan sitä tiedon tarvetta, mitä tarvitaan toiminnan suunnitteluun, seurantaan ja arviointiin. Toimiva sisäinen valvonta myös ehkäisee ja paljastaa väärinkäytöksiä. Esimiesten velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin.

Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai seurakunnan ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja. Sisäinen tarkkailu on osa sisäistä valvontaa. Sisäinen tarkkailu tarkoittaa jatkuvaa suunnittelua, delegointia, päätöksentekoa, toimeenpanon ja seurannan tarkkailua. Sisäinen tarkkailu on johdon ja esimiesten tehtävä. Sen avulla varmistutaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan sovitulla tavalla ja tehokkaasti myönnettyjen voimavarojen puitteissa. Sisäisen tarkkailun avulla varmistetaan mm. että ohje- ja johtosäännöt ovat ajan tasalla, toimenkuvat järkeviä, osto- ja myyntilaskujen hyväksymisoikeuksista on päätetty, sopimusten ja kauppakirjojen allekirjoitusoikeuksista on päätetty, vaarallisia työketjuja ei ole tai ne on tiedostettu.

Sisäinen tarkastus on tarkastustarkoituksessa tehtyä valvontaa. Tavanomaista sisäistä tarkastusta hoitavat johtavat viranhaltijat ja kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja. Sisäistä tarkastusta ovat mm. hautausmaan katselmukset, kiinteistökatselmukset sekä valtuuston päättämien tavoitteiden toteuttamisen seuranta. Luottamushenkilöiden suorittama seuranta tarkoittaa sitä, että he tarkkailevat ja arvioivat seurakunnan toimintoja sekä johtamis- ja hallinnointitapoja, ottavat kantaa heille esitettyihin tietoihin seurakunnan toiminnasta ja taloudesta sekä hoitavat omalta osaltaan tiedonkulkua seurakuntalaisten ja seurakunnan välillä.

Raportoinnin ja tiedonvälityksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot sellaisessa aikataulussa, että henkilöstö pystyy hoitamaan tehtävänsä ja että luottamushenkilöt pystyvät valvomaan seurakunnan toimintaa ja pystyvät tekemään tarvittavat päätökset riittävän ajoissa. Myös seurakuntalaiset, eri viranomaiset, tavaroiden ja palveluiden toimittajat ja esimerkiksi eri sidosryhmät tarvitsevat tietoa toiminnasta ja taloudesta.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti ja johdonmukaisesti päätetyllä tavalla. Johtavien viranhaltijoiden on pidettävä kirkkoneuvosto ajan tasalla toiminnasta, taloudesta ja niihin liittyvistä riskeistä, suurehkoista hankkeista ja kaikista muista oleellisista tapahtumista.

Yhteenveto Ähtärin seurakunnan sisäisestä valvonnasta

Yhteenveto sisäisen valvonnan toteutumisesta sekä riskien hallinnan järjestämisestä Ähtärin seurakunnassa.

Sisäinen valvonta on asianmukaista, kun sitä on toteutettu mm. seuraavasti:

- Ähtärin seurakunnassa on laadittu hallintosääntö Kirkkohallituksen malliohjesääntömallin mukaisesti (yleiskirje 29 /2023) ja se on hyväksytty kirkkovaltuustossa
- Ähtärin seurakunnassa on 29.11.2023 hyväksytty uusi taloussääntö, joka on päivitetty Kirkkohallituksen uuden taloussääntömallin (yleiskirje 21 / 2023) mukaisesti
- samoin on päivitetty hautaustoimen ohjesääntö
- Vastuuryhmien muistiot tuodaan kirkkoneuvostoon tiedoksi samoin kuin kirkkoherran, talous ja hallintojohtajan sekä viranhaltijoiden tekemät viranhaltijapäätökset, Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan viranhaltijapäätöksiin
- Henkilökunnan vaihtuessa perehdyttäminen pyritään hoitamaan mahdollisimman hyvin (käytetään perehdytyslomaketta)
- Kehityskeskustelut pidetään keväällä ja työsuoritusarviointia syksyllä
- Osto- ja myyntilaskujen hyväksymisoikeuksista on päätetty talous ja hallintojohtajan päätöksillä
- Talousarvion toteutuminen tuodaan kirkkoneuvoston tietoon kirkkoneuvoston kokouksissa sekä myös kirkkovaltuustolle,
- Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, yhteistyötoimikunta kokoontuu tarpeen vaatiessa,
- Hautausmaa- kiinteistökatselmuksia pidetään vuosittain, (kiinteistökatselmuksissa eri kohde eri vuosina, hautausmaa joka vuosi)
- Ähtärin seurakunnassa kiinteistövastuuryhmä, joka seuraa kiinteistöjen kuntoa yms.,
- Seurakunnan kiinteistöjen pelastussuunnitelmat pidetään ajan tasalla, kaikkien rakennuksien kameravalvonta on tarkastettu vuoden 2023 aikana
- Seurakunnan kaikki vakuutukset kilpailutettiin vuoden 2025 aikana
- Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa 1.1.2026 alkaen Terveystalo Oy, varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan, henkilöstölle järjestettiin ensiapukoulutus keväällä 2023 (koulutuksia yhteensä 12 henkilölle)
- sijoitukset tehdään hyväksytyn sijoitussuunnitelman mukaan vain kohteisiin, joissa riskit pienet, sijoitussuunnitelma laadittu Kirkkohallituksen eläkerahaston sijoitusyksikön oheistuksen mukaisesti,
- seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Kirkon Keskusrahaston IT-alueelta,
- seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset IF vakuutusyhtiössä

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

Tuloslaskelma koko seurakuntatalous

Ähtärin seurakunta

	Edellinen TP 2024	Kuluvan vuo- den TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Toimintatuotot	-311 234,43	-279 420,00	-315 580,00	-315 580,00	-315 580,00
Korvaukset		-3 500,00	-13 000,00	-13 000,00	-13 000,00
Myyntituotot	-18 140,87	-52 020,00	-52 020,00	-52 020,00	-52 020,00
Maksutuotot	-111 000,72	-90 190,00	-93 050,00	-93 050,00	-93 050,00
Vuokratuotot	-21 422,30	-20 310,00	-23 310,00	-23 310,00	-23 310,00
Metsätalouden tuotot	-110 790,00	-110 000,00	-130 000,00	-130 000,00	-130 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-4 048,19	-1 900,00	-2 700,00	-2 700,00	-2 700,00
Tuet ja avustukset	-6 378,25	-1 000,00	-1 000,00	-1 000,00	-1 000,00
Muut toimintatuotot	-39 454,10	-500,00	-500,00	-500,00	-500,00
Toimintakulut	1 315 796,72	1 381 594,00	1 444 654,00	1 423 174,00	1 423 174,00
Henkilöstökulut	780 812,91	789 310,00	808 170,00	808 170,00	808 170,00
Palvelujen ostot	279 342,41	318 640,00	335 220,00	313 740,00	313 740,00
Vuokrakulut	16 005,92	12 340,00	16 500,00	16 500,00	16 500,00
Aineet ja tarvikkeet	176 026,59	184 904,00	205 364,00	205 364,00	205 364,00
Annetut avustukset	33 909,69	38 900,00	39 900,00	39 900,00	39 900,00
Muut toimintakulut	29 699,20	37 500,00	39 500,00	39 500,00	39 500,00
TOIMINTAKATE	1 004 562,29	1 102 174,00	1 129 074,00	1 107 594,00	1 107 594,00
Kirkollisverotulot	-1 148 564,66	-1 237 000,00	-1 237 000,00	-1 237 000,00	-1 237 000,00
Valtionrahoitus	-110 544,96	-118 000,00	-118 000,00	-118 000,00	-118 000,00
Verotuskulut	16 688,19	17 000,00	17 000,00	17 000,00	17 000,00
Kirkon rahastomaksut	96 312,00	90 000,00	99 000,00	99 000,00	99 000,00
Rahoitustuotot- ja kulut	-1 248,65	-600,00	-600,00	-600,00	-600,00
VUOSIKATE	-142 795,79	-146 426,00	-110 526,00	-132 006,00	-132 006,00
Poistot ja arvonalentumiset	193 877,11	144 137,00	144 137,00	144 137,00	144 137,00
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuotot	-63 588,58	-60 100,00	-23 000,00	-23 000,00	-23 000,00
Kulut	64 040,51	61 340,00	23 000,00	23 000,00	23 000,00
Siirrot rahastosta/rahastoon	-451,93	-1 240,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	51 081,32	-2 289,00	33 611,00	12 131,00	12 131,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	51 081,32	-2 289,00	33 611,00	12 131,00	12 131,00

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty Ähtärin seurakunnan tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot pääluokkatasolla. Käyttötalousosa on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkatasolla (toimintakate 1).

Käyttötalousosassa esitetään myös sisäiset erät, koska ne ovat toiminnan ja talouden kannalta oleellisia, vaikka ne eivät olekaan sitovia eriä. Sisäisiä eriä ovat esimerkiksi sisäiset vuokrat.

Käyttötalousosa sisältää myös laskennalliset erät, joita tarvitaan tehtäväalueiden kokonaiskustannusten selvittämiseksi. Laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä. Laskennallisia eriä ovat hallintomenojen, verotusmenojen ja keskusrahastomaksujen vyörytykset ja sisäiset korkomenot ja -tulot.

Yleishallinto (pl 1.)

Hallinnon pääluokkaan kuuluvat seurakuntavaalien, kirkkovaltuuston, kirkkoneuvoston, tilintarkastuksen, kirkonkirjojenpidon (AKR) talous ja hallinnon tehtävät.

Hallinnon pääluokka

1. PL Hallinto	Edellinen TP 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Toimintatuotot	-44 997,95		-13 000,00	-13 000,00	-13 000,00
Korvaukset			-13 000,00	-13 000,00	-13 000,00
Maksutuotot	-1 605,60				
Tuet ja avustukset	-4 378,25				
Muut toimintatuotot	-39 014,10				
Toimintakulut	226 475,71	222 950,00	270 350,00	249 350,00	249 350,00
Henkilöstökulut	103 327,29	116 200,00	118 200,00	118 200,00	118 200,00
Palvelujen ostot	116 357,56	103 000,00	134 000,00	113 000,00	113 000,00
Vuokrakulut	230,00				
Sisäiset vuokrakulut	2 048,53				
Aineet ja tarvikkeet	3 234,17	3 750,00	18 150,00	18 150,00	18 150,00
Muut toimintakulut	1 278,16				
TOIMINTAKATE	181 477,76	222 950,00	257 350,00	236 350,00	236 350,00
VUOSIKATE	181 477,76	222 950,00	257 350,00	236 350,00	236 350,00
TILIKAUDEN TULOS	5 443,10	222 950,00	257 350,00	236 350,00	236 350,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 443,10	222 950,00	257 350,00	236 350,00	236 350,00

Hallintoelimet 101

Syksyllä 2026 järjestetään seurakuntavaalit. Kirkkovaltuusto toimii ylintä päätösvaltaa käyttävänä seurakunnan luottamuselimenä. Kirkkovaltuusto ohjaa ja valvoo seurakunnan toimintaa käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Valtuustokaudella 2023–2026.

Kirkkovaltuusto hyväksyi vuoden 2022 aikana uuden seurakuntastrategian vuosille 2023–2027. Vuoden 2026 aikana uuden strategian laadinnan käynnistäminen.

Kirkkoneuvoston tehtävänä on yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja muutoinkin toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi; johtaa seurakunnan hallintoa ja seurakunnan talouden ja omaisuuden hoitoa; valvoa seurakunnan etua, edustaa seurakuntaa, sekä tehdä sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet.

Hallintosäännön mukainen johtoryhmä aikatauluttaa ja ohjaa koko seurakunnan toimintaa.

Talous ja hallinto 105

Tälle kustannuspaikalle kirjataan talous, henkilöstö, hallinto ja tilintarkastuksen kustannukset.

Talous-, henkilöstö- ja yleishallinnon tehtävänä on huolehtia seurakunnan laskentatoimesta: kirjanpidosta, palkkojen maksusta, maksuliikenteen hoitamisesta, henkilöstöhallinnosta, asiakaspalvelusta sekä seurakunnan hallintoon liittyvistä tehtävistä. Lisäksi tehtävänä on hautainhoitorahaston ylläpito ja kirjanpito.

Talous-, henkilöstö- ja yleishallintoon on keskitetty henkilöstöön kohdistuvat menot palkkamenoja lukuun ottamatta. Palkat on kohdennettava eri tehtäväalueille työntekijöiden niille käyttämän työajan suhteessa. Henkilöstökulut ovat nousussa lisääntyneiden työterveyskulujen vuoksi. Yleishallinnon tehtävänä on kirkkohallituksen edellyttämien sekä seurakunnan omaan toimintaan tarvittavien lueteloiden ja tilastojen ylläpitäminen.

Tilintarkastajat valvovat, että seurakunnan hallintoa, taloutta ja omaisuutta hoidetaan lakien, asetusten, kirkkohallituksen antamien ohjeiden ja kirkkovaltuuston päätösten mukaisesti.

Sitovat tavoitteet talousarviovuodelle 2026

- Palvelu kahtena päivänä viikossa
- Domus sähköisen asiakirjahallinnan käytön valmistelu ja käyttöön ottaminen vuoden 2026 aikana

kehittämistavoitteet suunnittelukaudella 2026–2027

- talous-, henkilöstö-, kiinteistö- ja sijoitusstrategioiden suunnitelmallinen kehittäminen.
- Lapuan hiippakunnan keskusrekisteriin tietojen välittäminen sähköisesti.
- Uuden strategian laadinnan käynnistäminen vuonna 2026 ja hyväksyminen 2027 keväällä.

Kirkonkirjojenpito AKR 107

Tehtävä

Kirkonkirjojenpito ja sukuselvitysten sekä sukututkimuksen teko siirtyivät aluekeskusrekisterille. Tälle kustannuspaikalle kirjataan Aluekeskusrekisteristä aiheutuvat kustannukset.

Seurakuntatyö (pl 2)

Seurakuntatyö pääluokkaan kuuluvat kirkolliset toimitukset, -tilaisuudet, musiikki-, kasvatus-, nuoris-, rippikoulu-, diakonia ja lähetystyö sekä sairaalasielunhoito- että kehitysvammaistyön toiminnat.

Seurakunnan perustehtävä Seurakuntastrategian 2023–2027 mukaan: *Seurakunta hengittää yhdessä ähtäriläisten kanssa arjessa ja elämän juhlahetkissä – rukoillen, laulaen ja evankeliumia ker-toen.*

Seurakunnan toimintastrategian visio on: Seurakunnassa eri-ikäiset osallistuvat, kokevat ja jakavat yhdessä kolmiyhteisen Jumalan armoa ja rakkautta. Seurakuntalaisen polku vauvasta vanhukseen on turvallinen ja elämään syviä merkityksiä luova yhteinen matka.

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2026–2028

- hengellisyyden ja arjen kristillisyyden vahvistaminen
- lähimmäisen rakkauteen perustuva kohtaaminen
- ihmisten välisen yhteyden edistäminen vastakkainasettelun sijaan
- lähetystyön esillä pitäminen; Menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsik-seni
- vastuun kantaminen ympäristöstä, luonnosta ja Jumalan luomista ihmisistä
- vapaaehtoistyön vahvistaminen
- uuden teknologian hyödyntäminen

Toimenpiteet, joilla visioon ja tavoitteisiin pyritään:

- Jumalanpalvelus-, hartaus- ja musiikkielämän ylläpitäminen
- Polku-mallin rakentaminen varhaiskasvatuksesta aikuisuuteen
- Kohderyhmät huomioiva viestintä ja tiedotus
- Säännöllisen palautteen kysyminen ja toiminnan kehittäminen sen avulla
- Yhteistyön ylläpitäminen paikallisten toimijoiden kanssa
- Arjen auttaminen ja lähimmäisen kohtaaminen
- Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen
- Ympäristökasvatuksen sisällyttäminen työhön ja toimintaan, välttämällä kuitenkin ympäristöahdistuksen lisäämistä

2. PL Seurakuntatoi-minnan	Edellinen TP 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Toimintatuotot	-33 292,98	-21 070,00	-18 230,00	-18 230,00	-18 230,00
Toimintakulut	819 886,72	570 004,00	581 884,00	581 404,00	581 404,00
Palvelujen ostot	74 992,37	92 080,00	89 460,00	88 980,00	88 980,00
Vuokratulot	11 721,47	3 600,00	12 100,00	12 100,00	12 100,00
Aineet ja tarvikkeet	18 798,21	28 014,00	21 134,00	21 134,00	21 134,00
Annetut avustukset	33 909,69	38 900,00	39 900,00	39 900,00	39 900,00
Muut toimintakulut	0,00	400,00	400,00	400,00	400,00
TOIMINTAKATE	786 593,74	548 934,00	563 654,00	563 174,00	563 174,00
VUOSIKATE	786 593,74	548 934,00	563 654,00	563 174,00	563 174,00

TILIKAUDEN TULOS	991 226,74	548 934,00	563 654,00	563 174,00	563 174,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	991 226,74	548 934,00	563 654,00	563 174,00	563 174,00

Julistustyö (Jumalanpalveluselämä (201), Hautaan siunaaminen (202), Muut kirkolliset toimitukset (203), Muut seurakuntatilaisuudet (205), Tiedotus ja viestintä (210), Musiikki (220)).

Tehtävä

Seurakunnan perustehtävä on eri tavoin julistaa evankeliumia. Työn tavoitteena on tavoittaa ja kohdata seurakuntalaisia, lisätä eri tavoin seurakunnan jäsenyyden merkityksellisyyttä sekä yhteisöllisyyttä sekä kristillinen tavoittava työ sekä julistustoiminta hartauksien ja muiden tilaisuuksien muodossa. Kirkolliset toimitukset toimittaa pappi.

Kirkon jäsenten tulee saattaa lapsensa kastettavaksi ilman tarpeetonta viivytystä. Jos lapsen kastaminen viivästyy, kirkkoherran asiana on muistuttaa siitä lapsen vanhempia tai huoltajia. Kaste on hyvän omantunnon liitto Jumalan kanssa.

Kristillisen kasvatuksen ja opetuksen toteuttaminen kaikilla aikuistyön sektoreilla ja pienpiireissä. Kirkollisesti vihittävien tulee olla rippikoulun käyneitä kirkon jäseniä. Jos toinen kihlakumppani ei ole kirkon jäsen, heidät voidaan vihkiä kirkollisesti, jos kirkkoon kuulumaton on muun kristillisen kirkon tai uskontokunnan jäsen. Vihkiminen toimitetaan kirkossa, kappelissa tai muualla, sen mukaan kuin vihittävät siitä sopivat papin kanssa.

Huolehtia seurakunnan musiikkitoiminnan toiminnallisista ja taloudellisista edellytyksistä.

Tiedotuksen ja viestinnän tehtävänä on sisäisen ja ulkoisen viestinnän hoitaminen sekä viestinnän kehittäminen eri viestintävälineitä hyödyntäen. Tehtävä suoritetaan kokonaiskirkon viestintästrategiaan ja Ähtärin seurakunnan viestintästrategiaan sitoutuen, kristillistä sanomaa ja tietoa välittäen, vuorovaikutusta synnyttäen seurakuntalaisia palvellen ja positiivista julkikuvaa rakentaen.

Sitovat tavoitteet talousarviovuodelle 2026

- Ähtärin seurakunnan jumalanpalvelusten, kirkollisten toimitusten ja musiikkitoiminnan toteuttaminen mahdollisimman laadukkaasti ja monipuolisesti eri ikäryhmät huomioiden.
- Matkailualueelleen kappelia tarjotaan myös kasteiden, vihkimisten ja avioliittojen siunaamisten pitopaikaksi sekä pyritään järjestämään jumalanpalvelus / hartaus / musiikkitilaisuus.
- Kasteessa seurakunnan jäseneksi liitetään lapsi sekä ne nuoret ja aikuiset, jotka kastetta haluavat ja joiden mukaan se on lain mukaan mahdollista.
- Pyritään huomioimaan ihmisten elämäntilanne, jokainen toimitus on ainutkertainen ja sanoittamaan kirkollisen toimituksen sisältöä ymmärrettävästi ja selkeästi.
- Ympäristökasvatuksen esillä pitäminen mm. luomakunnan sunnuntai

Kehittämistavoitteet suunnittelukaudella 2026–2028

- Jumalanpalveluselämän ylläpitäminen ja kehittäminen. Jumalanpalvelukset toimitetaan Kirkkokäsikirjan mukaan. Kirkkovuosi ja jumalanpalveluksen vaihtuvat osat tekevät jokaisesta jumalanpalveluksesta erilaisen. Jumalanpalveluselämä muotoutuu rikkaaksi ja moni-ilmeiseksi, kun käsikirjan sisältämiä mahdollisuuksia käytetään ennakkoluulottomasti.

- Kirkollisiin toimituksiin kuuluu ohjaava ja sielunhoidollinen toimituskeskustelu papin ja seurakuntalaisen välillä ennen toimitusta. Toimitus suoritetaan aina yksilöllisenä laadukkaasti ja arvokkaasti toimitusten kirjan antamissa puitteissa.
- Kirkollisissa toimituksissa huomioidaan niiden jumalanpalvelusluonne.
- Hautaan siunaaminen toteutetaan kirkkojärjestyksen sekä toimitusten kirjan mukaisesti. Arvokkaasti toimitettu hautaan siunaaminen, jossa annetaan tilaa omaisten kohtaamiselle. Seurakunta tarjoaa apuaan sielunhoidollisesti, mutta myös käytännössä hautajaisten suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Palveluvuorolaisten saaminen messuihin ja myös uusien ihmisten mukaan kutsuminen toteuttamaan messuja.

Kasvatustyö (Varhaiskasvatus (231), Rippikoulu (235) ja Perhe ja -nuorisotyö (236))

Tehtävä:

Tukea kotien kristillistä kasvatusta sekä lasten ja nuorten hengellistä kasvua. Tarjota lapsille ja nuorille turvallisia kodin ulkopuolisia aikuisia, ryhmiä ja tapahtumia. Toimia yhdessä perheiden kanssa. Tehdä lapsille, nuorille ja perheille tutuksi seurakuntaa sekä auttaa heitä löytämään oma paikka osana seurakuntaa. Tukea nuoria heidän kasvussaan kohti aikuisuutta.

Partiotyö tukee lasten, nuorten, aikuisten ja perheiden mahdollisuutta toteuttaa elämässään partioihanteita ja kasvua seurakuntayhteyteen.

Rippikoulun tavoitteena on siirtyä yhä kokonaisvaltaisemmin uskon opettamisesta uskon elämiseen ja kokemiseen. Lähtökohtana on, että nuori jo uskoo Jumalaan omalla tavallaan. Rippikoulussa nuorta autetaan pikemminkin vahvistumaan tässä uskossa kuin oppimaan sitä tiedollisella tasolla ja auttaa nuoria löytämään oma paikkansa seurakunnassa.

Yhteisvastuukeräys on evankelis-luterilaisen kirkon vuosittainen suurkeräys, joka auttaa hädänalaisia syntyperään, uskontoon tai poliittiseen vakaumukseen katsomatta Suomessa ja kehitysmaissa. Vuonna 2026 keräyksen teemana on lievittää ikääntyneiden hätää. Paikallisena yhteistyökumppanina on SPR:n ystävätoiminta.

Sitovat tavoitteet talousarviovuodelle 2026:

- Kutsua lapsia ja nuoria sekä heidän perheitään mukaan seurakunnan toimintaan.
- Hyvän ja toimivan yhteistyön ylläpitäminen. (päiväkodit, koulut, nuorisopalvelut, kolmas sektori)
- Pyrkiä luomaan ”matalan kynnyksen”-toimintaa, johon kaikkien on helppo osallistua.
- Ympäristökasvatuksen sisällyttäminen työhön ja toimintaan, välttämällä kuitenkin ympäristöahdistuksen lisäämistä

Kehittämistavoitteet suunnitelmavuodelle 2026-2028:

- Kohdata mahdollisimman monia ähtäriläisiä lapsiperheitä ja tukea perheiden kristillistä kasvatusta ja vahvistaa osallisuutta seurakuntalaisina.
- Kehitetään uutta toimintaa vastaamaan lasten ja perheiden tarpeita.

- Näkyä ähtäriläisten perheiden, lasten ja nuorten elämässä. Rohkaista ja kutsua kaikenikäisiä ihmisiä mukaan toimintaan.

Nuorisotyön harrastustoiminta 1012360100 on omana kustannuspaikkana saadun yhteiskunnan avustuksen vuoksi, koska sen kuluja on seurattava erikseen.

Diakoniatyö (diakonia 241, sairaalasielunhoito 243)

Tehtävä

Diakoniatyö on kristilliseen rakkauteen perustuvaa lähimmäisen auttamista ja rinnalla kulkemista. Diakonia tukee ja auttaa heitä, jotka ovat vaarassa syrjäytyä tai ovat vaikeissa elämäntilanteissa.

Ähtärin seurakunnan tukee Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen seurakuntien ylläpitämästä sairaalasielunhoidon toimintaa.

Sitovat tavoitteet talousarviovuodelle 2026

- Vastaanotto- ja kotikäyntityöhön keskittyminen sekä hengellisen ja henkisen avun antaminen
- Valmius vastata ähtäriläisten akuuttiin hätään ja tarpeisiin.
- Pyrkimys löytää ne henkilöt ja erityisryhmät, jotka apua ja tukea kaikkein eniten tarvitsevat. Vapaaehtoisten ohjaaminen ja tukeminen.
Jatketaan sairaalasielunhoidon tukemista yhtenä sen jäsenseurakuntana, (arvioitu kustannus on 6 700 €).
-

Kehittämistavoitteet suunnittelukaudella 2026–2028

- Valmius vastata ähtäriläisten akuuttiin hätään ja tarpeisiin.
- Pyrkimys löytää ne henkilöt ja erityisryhmät, jotka apua ja tukea kaikkein eniten tarvitsevat.
- Yhteistyö kaupungin, sosiaalitoimen, kolmannen sektorin ja yksityisten henkilöiden kanssa.
- Vapaaehtoisten ohjaaminen ja tukeminen.
- Tiedotuksen tehostaminen

Lähetystyö 260

Tehtävä

Lähetystyö on Jeesuksen antamaan lähetystehtävään perustuvaa sanoman levittämistä ja toteuttamista. Tehtävä ei rajoitu vaan kotimaahan, vaan kirkon työtä tehdään kaikkialla maailmassa. Seurakunta lähettää lähetystyöntekijöitä, jotka toimivat seurakunnan työntekijöinä työkentällään. Lähetystyö läpäisee kaiken seurakunnan elämän. Se on palvelemista, kasvattamista, lahjoittamista, yhteyden pitämistä sekä rukoilemista lähetystyön ja lähetystyöntekijöiden puolesta.

Sitovat tavoitteet talousarviovuodelle 2026

- Lähetystietoisuuden lisääminen yhteistyössä eri työmuotojen kanssa kaikkien ikäryhmien kokoontumisissa.
- Vapaaehtoistoisten vastuunkantajien tukeminen.

- Ympäristötietoisuuden esillä pitäminen.

Kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2026–2028

- Vapaaehtoisten tukeminen ja uusien vapaaehtoisten kutsuminen toimintaan mukaan.
- Yhteistyön kehittäminen eri toimialojen kanssa.

Muu seurakuntatyö

Tehtävä

Kristillinen tavoittava työ, avustustoiminta, yksilöiden kohtaamista sekä julistustoiminta. Ähtärin seurakunta osallistuu Etelä-Pohjanmaan Erityishuoltopiirin toiminnan tukemiseen ja Perheasiain neuvottelukeskukseen toiminnan tukemiseen (osuus 6792 eur vuonna 2025).

Sitovat tavoitteet talousarviovuodelle 2026

- Pyritään lisäämään tavoittavaa työtä eli löytämään uusia jäseniä seurakuntaan
- Yhteisöllisen toiminnan kehittäminen
- Vapaaehtoisten tukeminen

Kehittämistavoitteet suunnittelukaudella 2026–2028

Osallistutaan diakonian kautta EP:n Erityishuoltopiirin toiminnan tukemiseen ja Perheasiain neuvottelukeskukseen toiminnan tukemiseen.

Ollaan rohkeasti tarttumassa eri seurakunnissa syntyviin hyviin toimintamalleihin tavoittavassa työssä. Toimitaan avoimella ja ennakkoluulottomalla asenteella.

Hautausustoimi (pl 4.)

4. PL Hautausustoimi	Edellinen TP 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Toimintatuotot	-39 766,56	-77 300,00	-80 300,00	-80 300,00	-80 300,00
Toimintakulut	193 538,54	239 130,00	242 630,00	242 630,00	242 630,00
Henkilöstökulut	144 976,41	169 980,00	171 180,00	171 180,00	171 180,00
Palvelujen ostot	16 981,86	20 250,00	20 950,00	20 950,00	20 950,00
Vuokrakulut	328,60	5 340,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Aineet ja tarvikkeet	26 555,77	38 260,00	42 200,00	42 200,00	42 200,00
Muut toimintakulut	4 695,90	5 300,00	7 300,00	7 300,00	7 300,00
TOIMINTAKATE	153 771,98	161 830,00	162 330,00	162 330,00	162 330,00
Rahoitustuotot- ja kulut	6 653,68				
VUOSIKATE	160 425,66	161 830,00	162 330,00	162 330,00	162 330,00
Poistot ja arvonalentumiset	62 778,27	35 400,00	35 400,00	35 400,00	35 400,00
TILIKAUDEN TULOS	292 822,67	197 230,00	197 730,00	197 730,00	197 730,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	292 822,67	197 230,00	197 730,00	197 730,00	197 730,00

Hautausustoimi (hautamaahallinto 401, hautausmaakiinteistöt 403, varsinainen hautausustoimi 404 ja hautojenhoito 405)

Hautausmaan hallinto ja asiakaspalvelu. Hautausustoimeen ja hautojen hoitoon liittyvät tehtävät. Hautausmaan palvelutehtävien hoitaminen.

Hautausmaan rakennukset palvelevat hautausmaan käyttäjiä ja työntekijöitä. Hautausmaan huolto-rakennuksilla sijaitsevat henkilökunnan sosiaalitilat, tarvike ja välinevarastot sekä työtilat. Hautausmaan rakennuksiin luetaan myös siunauskappeli.

Hautausmaan yleishoito, hautaukset, kaluston hankinta ja huolto. Yksityisiä hautoja hoidetaan erillisillä sopimuksilla hautainhoitorahaston kautta. Hautausmaan yleisvaikutelmaa kohennetaan suunnitelmallisella hoitotyöllä ja uusilla istutuksilla. Hoitotöissä noudatetaan kirkkoneuvoston vahvistamaa suunnitelmaa hautausmaan hoidosta ja kunnostamisesta.

Talousarvioon sisältyvät normaalit käyttömenot, joista suurimman osan muodostavat henkilöstö- ja toimistomenot. Hautausmaan menot syntyvät lähinnä palkkamenoista ja hautausmaalle kesäkaudella hankittavista hoitotarvikkeista. Hautausmaan kastelulaitteisiin varataan talousarvioon määrärahaksi sankarihautausmaan kastelujärjestelmään, muihin pitkäaikaisiin tarvikkeisiin, sähkötyökalujen hankintaan ja vesikaivojen kunnostukseen 13 000,00 €.

Tehtäväalueen varsinainen hautausustoimi kuluja ovat vainajan säilytyskulut, hautatyöt eli haudan kaivuu, haudan peitto ja haudan peruskunnostus. Edellä mainituista töistä mahdollisesti saatavat tuotot kirjataan tälle tehtäväalueelle. Siunaukseen ja hautaamiseen liittyvinä kuluina otetaan mukaan muun muassa suntion palkka sivukuluineen arvioidun työajan käytön perusteella.

Hautojenhoito tehtäväalueelle kirjataan kaikki vuosihoidot ja 5. vuoden hoidot 1.1.2025 alkaen.

Seurakunnassa on käytössä ”Status Premium” Hautakirja ja Myyntireskontra -ohjelmat. Kaikkien hoidossa olevien hautojen tiedot on tallennettu ohjelmaan. Taloustoimisto pitää yllä Hautainhoito-ohjelmaa ja tekee tarjouslaskutuksen asiakkaille.

Sitovat tavoitteet vuodelle 2026

- Jätepisteiden suunnitelman toteuttaminen hautausmaalle

Kiinteistötoimi (pl 5.)

Kiinteistötoimen tavoitteena on ylläpitää ja hoitaa seurakunnan kiinteistöjä niin, että ne palvelevat toimintaa mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti. Kiinteistötoimen menot muodostuvat pienistä korjaus- ja huoltotöistä, sekä kiinteistöjen ylläpitoon liittyvistä kuluista, kuten lämmitys- ja sähkömenoista. Myös kiinteistöyöntekijöiden ja keittiöhenkilökunnan palkkamenot maksetaan kiinteistötoimen talousarviosta. Suurempia hankkeita varten tehdään määrärahavaraus talousarvion investointiaan. Kiinteistötoimessa on tarkoituksena ottaa kirkon ympäristödiplomin asiat huomioon.

Kiinteistötoimea ohjaa kiinteistöstrategia, jota on päivitetty kevään 2023 kiinteistömittareiden tekemisen yhteydessä. Kiinteistötoimesta vastaa talous- ja hallintojohtaja kiinteistövastuuryhmän tukeamana. Kiinteistöstrategiassa vuosille 2023–2027 tehdyissä linjauksissa pyritään määrätietoisesti säilyttämään mahdollisimman joustava reagointikyky toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Jäsenyyden ja talouden tilannetta seurataan aktiivisesti ja muutosten myötä suunnitelmia päivitetään tarpeen mukaan.

Ähtärin seurakunnan jäsenmäärä on 2025 elokuussa 3982 henkilöä. Ähtärin kaupungin väkiluku vuoden 2024 joulukuun lopussa oli 5221 henkilöä.

Kiinteistöstrategiassa on kohteet merkittyinä erityyppisiksi

- Säilytettävät kohteet (ja säilytystyyppi) 10 vuoden salkussa:
 - o kirkko (välttämätön)
 - o suntiolan tontti (tulevaisuuden kannalta säilytettävä, tulevaisuuden seurakuntakeskus tontti?)
 - o siunauskappeli ja ruumiskylmiö (ruumiskylmiö välttämätön, mutta korvattavissa toisella)
 - o matkailualueen kappeli (ei välttämätön, mutta ei aiheuta paljon kustannuksia, selkeä strateginen valinta)
 - o huoltorakennus (lähes välttämätön, mutta korvattavissa)
 - o seurakuntakeskus (lähes välttämätön jossakin muodossa, korvattavissa tulevaisuudessa pienemmällä tai osa tiloista ulosvuokrattavissa)
 - o hautausmaan sosiaalitila (korvattavissa, mutta lähes välttämätön)
 - o kirkkovenesuoja/varasto (ei välttämätön, varasto välttämätön)
 - o vanhan hautausmaan entinen sakasti (tarpeeton, mutta iso pala Ähtärin kirkonmäen kulttuuriperintöä makasiinin ja vanhojen asunkierteistöjen kanssa)
 - o metsätalousmaat (ei välttämätön, mutta talouden turvaava tuki)
- kehitettävät 5 vuoden kuluessa tärkeysjärjestyksessä
 - o kirkko (korjaustarve vähäinen)
 - o seurakuntakeskus (korjaustarve vähäinen)
 - o siunauskappeli ja ruumiskylmiö (korjaustarve suuri)
 - o matkailualueen kappeli (korjaustarve vähäinen tai kohtalainen)
 - o vanhan hautausmaan entinen sakasti (suojeltu ja kulttuurihistoriallinen kohde, korjaustarve pieni)

- hautausmaan käytön kehittäminen ja hautapaikkojen riittävyyden varmistaminen
- kirkkovenesuoja/varasto (tai poistettavissa korvaavalla varastolla)
- luovutettavissa oleva /ulosvuokrattavissa olevat kohteet
 - Asoy Pohjantie II Asunto A 1, joka on tyyppiä 2 h+k (tällä hetkellä vuokrattuna)
 - kirkkovenesuoja/varasto (tai poistettavissa korvaavalla varastolla)
 - seurakuntakeskus (valmiutta osa tiloista ulos vuokrata strategiakauden loppupuolella?)
 - Patteripolku 4 myynnissä
 - kiertotien kerrostalotontti (tarpeeton myynnissä)
 - metsätalousmaiden rantarakennuspaikat luovutettavissa
- Tällä hetkellä sisään vuokrattu Liikehuoneisto Ostolantie 14, Ähtäri
 - ruokajakoa varten (diakoniallinen toiminta, vuokrasopimuksen irtisanomisaika on 6 kk, ei välttämätön)

5. PL Kiinteistötoimi	Edellinen TP 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Toimintatuotot	-442 759,39	-181 050,00	-204 050,00	-204 050,00	-204 050,00
Myyntituotot	-5 756,31	-50 740,00	-50 740,00	-50 740,00	-50 740,00
Maksutuotot	-55 208,33				
Vuokratuotot	-21 422,30	-20 310,00	-23 310,00	-23 310,00	-23 310,00
Metsätalouden tuotot	-110 790,00	-110 000,00	-130 000,00	-130 000,00	-130 000,00
Sisäiset tuotot	-249 582,45				
Toimintakulut	327 534,90	349 510,00	349 790,00	349 790,00	349 790,00
Henkilöstökulut	99 578,15	96 120,00	99 900,00	99 900,00	99 900,00
Palvelujen ostot	71 010,62	103 310,00	90 810,00	90 810,00	90 810,00
Vuokratulot	3 725,85	3 400,00	3 400,00	3 400,00	3 400,00
Aineet ja tarvikkeet	127 438,44	114 880,00	123 880,00	123 880,00	123 880,00
Muut toimintakulut	25 781,84	31 800,00	31 800,00	31 800,00	31 800,00
TOIMINTAKATE	-115 224,49	168 460,00	145 740,00	145 740,00	145 740,00
Rahoitustuotot- ja kulut	54 671,64				
VUOSIKATE	-60 552,85	168 460,00	145 740,00	145 740,00	145 740,00
Poistot ja arvonalentumiset	131 098,84	108 737,00	108 737,00	108 737,00	108 737,00
TILIKAUDEN TULOS	85 329,10	277 197,00	254 477,00	254 477,00	254 477,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	85 329,10	277 197,00	254 477,00	254 477,00	254 477,00

Kiinteistötoimi (Kirkko 502, kappelit 505, seurakuntatalot 506, as Oy Pohjantie II 5070100, patteripolku 5070200, maa- ja metsätalous 510, keittiötoimi 512 ja keittiön pitopalvelu 5120100)

Talousarvion kirkon käyttötalouden määrärahoihin varataan kirkon sähköjen kunnostamiseen 3 000,00 euroa.

Talousarvion tälle kustannuspaikalle siunauskappelin ja matkailualueen kappelin kustannukset. Matkailualueen kappelille varataan korjauksiin määrärahaa 1 000,00 €. Siunauskappelin katon korjaaminen vuosien 2026–2028 välisenä aikana.

Talousarvioon 2026 on varattu määräraha seurakuntakeskuksen sähköjen muutoksiin 2 000,00 € ja sisäpuolisien osien kunnostamiseen 8 000,00 €.

Asunto-osake annetaan vuokralle. Toiminta jatkuu entisellään.

Metsien hakkuu- ja hoitotehtävät yhdessä paikallisen metsänhoitoyhdistyksen asiantuntijan kanssa. Tarvittavat hakkuut ja harvennukset hoidetaan ajallaan parhaan mahdollisen metsätalouden tuoton turvaamiseksi. Metsätalouden tuotot ovat seurakunnan metsistä metsänhoitosuunnitelman mukaisesti hakattavan puutavaran myyntituottoja.

Metsänhoitomenot ovat lähinnä hakkuista, taimikonhoidosta ja ojituksista syntyviä menoja. Talousarvioon on varattu määräraha myynnissä olevan, pappilan viereisen tontin siistimiseen.

Keittiötoimi tuottaa palveluja seurakunnan omaan toimintaan. Tehtäväalue, jolle kirjataan seurakunnan omaan toimintaan liittyvät keittiötoimen kulut. Keittiötoimen kulut jaetaan sisäisinä erinä vyörytysten yhteydessä eri työmuodoille, kuten kiinteistötoimenkin kulut.

Keittiön pitopalvelu tuottaa palveluja markkinaehtoisesti. Tehtäväalue, jolle kirjataan arvolisäverollisesta keittiön pitopalveluun liittyvät menot ja tulot. Tälle kustannuspaikalle vyörytetään myös kiinteistötoimen kuluja.

Rahoitustoimi (pl 6.)

6. PL Rahoitustoimi	Edellinen TP 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Toimintakulut	-2 056,70				
TOIMINTAKATE	-2 056,70				
Kirkollisverotulot	-1 148 564,66	-1 237 000,00	-1 237 000,00	-1 237 000,00	-1 237 000,00
Valtionrahoitus	-110 544,96	-118 000,00	-118 000,00	-118 000,00	-118 000,00
Verotuskulut	16 688,19	17 000,00	17 000,00	17 000,00	17 000,00
Kirkon rahastomaksut	96 312,00	90 000,00	99 000,00	99 000,00	99 000,00
Rahoitustuotot- ja kulut	-62 573,97	-600,00	-600,00	-600,00	-600,00
VUOSIKATE	-1 210 740,10	-1 248 600,00	-1 239 600,00	-1 239 600,00	-1 239 600,00
Erilliskirjanpitona hoidetut rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuotot	-63 588,58	-60 100,00	-23 000,00	-23 000,00	-23 000,00
Kulut	64 040,51	61 340,00	23 000,00	23 000,00	23 000,00
Siirrot rahastosta/rahastoon	-451,93	-1 240,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-1 323 740,29	-1 248 600,00	-1 239 600,00	-1 239 600,00	-1 239 600,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 323 740,29	-1 248 600,00	-1 239 600,00	-1 239 600,00	-1 239 600,00

4. INVESTOINNIT

Investointiosia sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille. Investointiosia sisältää myös määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin sekä seurakunnan toiminnan mahdollistamiseksi hankittavien sijoitusten hankintamenoihin.

Perustelut

Investointeihin on varattu yhteensä 45 400 (puuttuu seurakuntakeskuksen remonttikustannus) euron määrärahat vuodelle 2026. Koko suunnittelukauden 2026–2028 investoinnit ovat yhteensä euroa.

Investointihankkeiden vaikutus käyttötalouteen on huomioitu käyttötalousosan määrärahoissa.

Suunnittelukauden merkittävin investointi on seurakuntakeskuksen LV-remontti. Hankkeen kokonaiskustannusarvio 150 000 euroa, jonka arvioidaan jaksottuvan suunnittelukauden vuodelle 2026. Investoinnin hankintamenon jaksottamista voidaan tarkistaa kokonaiskustannusarvion rajoissa talousarviossa, tilinpäätöksen yhteydessä tai erillisellä kirkkovaltuuston tekemällä talousarvion muutospäätöksellä.

Hanketta varten ei ole tehty investointivarausta.

Toteutettavat hankkeet ovat Ähtärin seurakunnan kiinteistöstrategian mukainen.

Investointiosia hankkeittain

Investointiosia on kirkkovaltuustoon nähden sitova hankekohtaisesti, mikä tarkoittaa talousarvion vuotaisuusperiaatteen mukaisesti, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty summa on sitova.

- a. Seurakuntakeskus
 - lämmönvaihdin, käyttövesiputket, viemärit, patterilinjastot kokonaiskunnostus kustannusarvio tulee vasta sitten kun, suunnitelma on tehty. Tasapoisto 15 vuotta.
- b. Hautausmaan ensi vuoden hankinnat
 - keräävä ruohonleikkuri hinta-arvio 20 000 €, tasapoisto 5 vuotta.
 - vesikaivoja 5 kpl yhteensä 3 000 € kertapoisto
 - sähkötyökalujen akkuja 3-4 kpl yhteensä 1 200 € kertapoisto
 - ha peräkärryn uusinta aisalukolla hinta n. 2 100 € kertapoisto
 - metalliristin kunnostuksen maalauksineen, kolmeen ristiin sokkelin korjaamisen, vaarallisten kivien turvatapituksen, kaikkien kivien puhdistuspesun, suuren muistomerkin puhdistuksen ja tarvittaessa kultauksen sekä portin kunnostuksen ja kiviaidan korjauksen 19 000 €, tasapoisto 5 vuotta.

**Ähtärin seurakunta
Investointiosa
talousarvio 2026–2028**

5. HAUTAINHOITORAHASTON TALOUSARVIO 2026

Hautainhoitorahastossa ovat vain vuonna 2024 tai sitä aikaisemmat 5 v. hoitosopimukset ja rahastohoidot. Hautainhoitorahasto on päätetty lakkauttaa 31.12.2030 ja silloin jäljellä olevat varat siirretään rahastohoitojen hoitamiseen seurakunnan taseeseen.

Hautainhoitorahaston toiminta-ajatuksena ja tehtävänä on hoitaa korvauksesta seurakunnan hoitoon 2024 vuonna tai aikaisemmin otetut haudat ohjesäännön ja sopimusehtojen mukaisesti. Hautainhoitorahaston varoja hallitaan ja ne sijoitetaan talous ja hallintosäännösten mukaisesti. Toimintaan käytetään pitkäaikaisista sopimuksista saatava vuosipoisto sekä rahaston määräaikaisesta talletuksesta kertynyt korkotuotto.

Hoitohinnat on tarkistettu vuoden 2026 alusta. Talousarvio on laadittu näiden hintojen pohjalta. Hautainhoidon yksityiskohtainen kokonaispalvelu näkyy hoitohinnastosta.

Hautainhoitorahaston kulut muodostuvat pääosin kausityöntekijöiden palkkauskuluista. Hautausmaalle palkataan kesäajaksi (2–6 kk) viisi puistotyöntekijää, jotka hoitavat hautausmaan puistotöiden lisäksi hoitosopimushaudat. Seurakunta laskuttaa hoitorahastolta osan palkkauskuluista aiemmin tehdyn tuntiseurannan perusteella.

Seurakunnassa on käytössä ”Status Premium” Hautakirja ja Myyntireskontra -ohjelmat. Kaikkien hoidossa olevien hautojen tiedot on tallennettu ohjelmaan. Taloustoimisto pitää yllä Hautainhoito-ohjelmaa ja tekee tarjouslaskutuksen asiakkaille.

Myyntireskontra-ohjelma on yhteydessä Kirkon Palvelukeskukseen (KIPA) liittymän kautta. Toimistosihteerin tekee KIPA:an kirjanpito- ja tilinpäätösviennit ja KIPA viimeistelee kirjanpidon.

Seurakunta laskuttaa hoitorahastoa osasta taloustoimiston toimistosihteerin palkkaa sekä KIPAN palvelumaksuista.

Seurakunta perii korvausta hoitorahastolta koneiden, laitteiden ja tilojen käytöstä sekä vedestä ja sähköstä. Korvaukset ovat pysyneet ennallaan jo usean vuoden ajan.

HAUTAINHOITORAHASTON TALOUSARVIO 2026

	Edellinen TP 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Toimintatuotot	-61 723,07	-23 000,00	-23 000,00	-23 000,00	-23 000,00
Toimintakulut	63 989,93	23 000,00	23 000,00	23 000,00	23 000,00
Henkilöstökulut	45 193,28	17 100,00	16 600,00	16 600,00	16 600,00
Palkat ja palkkiot	38 646,45	13 700,00	13 600,00	13 600,00	13 600,00
Henkilösivukulut	6 546,83	3 400,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Palvelujen ostot	3 012,85				
Vuokrakulut	5 900,00	2 060,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00
Aineet ja tarvikkeet	9 883,80	3 840,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
TOIMINTAKATE	2 266,86	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot- ja kulut	-1 865,51				
VUOSIKATE	401,35	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	50,58				
TILIKAUDEN TULOS	451,93	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	451,93	0,00	0,00	0,00	0,00

TILIKOHTAINEN TALOUSARVIO ÄHTÄRIN SEURAKUNTA 2026